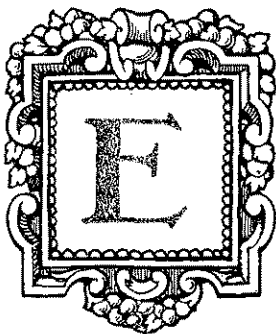

FESTES INAUGURALS DEL CASAL DEL "CENTRE DE LECTURA"

El dia 30 d'octubre de 1921 tingué lloc la inauguració oficial d'aquest esplèndid edifici del CENTRE DE LECTURA que s'aixeca triomfant en mig de les arcaïques construccions de la ciutat vella, com per així simbolitzar millor la renaixença espiritual del nostre poble, del Reus clàssic i característic representat pels carrers plens d'ambient de la ciutat primitiva.

Les festes que organitzà la Directiva del CENTRE i que patrocina l'Excm. Ajuntament de la nostra ciutat, tingueren la solemnitat que mereixia la importància i transcendència de l'acte. Catalunya, conpenetrada de lo que el nostre CENTRE és i representa, envia les seves més altes personalitats, així per a estimular l'acció futura de la nostra entitat, com per a rendir públic testimoni de reconeixença al que amb el seu exemplar altruisme ha sapigut crear aquest instrument de cultura popular únic en la nostra pàtria.

Cal consignar que la ciutat de Reus es vestí de festa per a honrar al seu fill predilecte, l'Evarist Fàbregas, i per a celebrar el terme gloriós de la reconstrucció del CENTRE DE LECTURA, lo qual vé a significar que l'amor dels reusencs donarà caliu de vida a n'aquesta institució que tant pot influir en els futurs destins de la nostra ciutat.

Heu's-aquí, lleugerament ressenyats, els actes que tingueren lloc per a solemnitzar la inauguració de l'edifici del CENTRE DE LECTURA.

SOLEMNE SESSIÓ EN EL SALÓ D'ACTES

A dos quarts de dotze del matí, arribà al CENTRE DE LECTURA la Comitiva, formada a Casa de la Ciutat i composta per l'Excel·lentíssim Ajuntament de Reus, Excm. Senyor President de la Mancomunitat de Catalunya, Excm. Ajuntament de Barcelona, i el fill predilecte de Reus i President Honorari del CENTRE DE LECTURA, N'Evarist Fàbregas i Pamies.

La Directiva del CENTRE, Junes Seccionals del mateix i les il·lustres representacions que acudiren a donar solemnitat a l'acte, i que són les que es detallen en l'acta de la festa del Certamen, esperaren la comitiva en l'escala d'honor, en la que hi campeja la làpida que diu

AQUEST CASAL FOU DONAT
AL CENTRE DE LECTURA PEL
FILANTROP REUSENC
N'EVARIST FÀBREGAS I PAMIES
ANY MCMXXI

Reorganitzat el seguici, N'Evarist Fàbregas i les autoritats abans esmentades, prengueren lloc en l'estrada del Saló, que s'invadí ben prest d'una atapaïda munió de consocis freturosos de testimoniar llur gratitud a l'homenatjat.

Inicià els parlaments el president del CENTRE DE LECTURA

EN PERE CAVALLÉ

«Estimat, cordial amic Fàbregas—digué, —permeteu-me que prescindí de tractaments i fórmules de ritual, per a parlar-vos el llenguatge planer de la sinceritat. Fa uns sis anys, que un dia, passejant-nos per la nostra ciutadana Plaça de Prim, em parlàreu de les vostres il·lusions, dels vostres èxits econòmics, i em diguéreu, com a corolari de la conversa: «Ara és arribada l'hora de poguer donar satisfacció a un desig que he

cobejat tota la vida: el de què el CENTRE DE LECTURA tingui casa pròpia. «Als pocs mesos, el CENTRE era propietari del vell casal dels Marquesos de Tamarit, de la mateixa casa que l'entitat ocupava ja feia anys.

Altres benemèrits consocis ens ofrenaren graciosament quantitats de certa importància, que s'esmerçaren en la reconstrucció i decoració d'aquesta Sala d'Actes, i quan semblava que el CENTRE no podia aspirar a majors beneficis, vinguéreu vós i oferíreu els cabals necessaris per a empendre la total reconstrucció de l'edifici. I l'edifici reedificat és aquest esplèndid casal que avui inaugurarem, i que ha d'ésser honra i orgull de la nostra ciutat.

Vós direu si hem sapigut interpretar el vostre sentir i administrar els cabals que ens heu donat.

El CENTRE DE LECTURA us va donar mostra del seu agraïment en reunió del 14 de juny de 1916, en ocasió de la compra de la casa. Avui, doncs, no venim més que a donar compliment als extrems d'aquells acords que no es portaren desseguida a terme, en espera de la diada d'avui. En nom del CENTRE DE LECTURA us faig ofrena d'aquest Album, en el que hi ha estampades les firmes de tots els consocis, i en nom del CENTRE descobriré el vostre retrat escultòric, que no per vanagloria vostra, sinó per a exemple i estímulo de les generacions presents i venideres, hem col·locat en el tester d'aquest Saló, lloc d'honor del nostre casal.»

En destapar-se el magnífic bust esculpit per l'artista reusenc En Ramir Rocamora, esclatà una clamorosa ovació, termenada la qual, i després d'abraçar al Sr. Fàbregas, el Sr. Cavallé acabà el seu breu parlament amb les següents paraules :

«Consocis: que sia aquesta imatge la llàntia de flama eterna que aclareixi el camí que hem de recórrer nosaltres i els que vindran.»

Perllongats aplaudiments coronaren el discurs del Sr. Cavallé.

Seguidament la professora de les classes de dibuix i labors de les escoles del CENTRE, Sra. Maria Barrufet, ofrenà al Sr. Fàbregas, en sentides paraules, un esplèndid plafó brodat, obra primorosa i admirable, executada per dita professora, que constitueix l'homenatge que tributen al senyor Fàbregas les deixebles de la Sra. Barrufet.

El Sr. Fàbregas, emocionadíssim, es dis-

posà a parlar, essent saludat amb una ovació formidable, que durà llarga estona. Restablert el silenci, digué el

SR. EVARIST FABREGAS

«Estimats consocis: voldria poguer manifestar en termes que estessin a l'altura d'aquest moment històric, lo que el meu esperit sent i lo que m'inspirà el desig de realitzar l'obra del CENTRE DE LECTURA. Em faltaran forces; sé que no podré acabar, però ho intentaré.

Fill de pares modestíssims, tan modestos que mai van poguer sufragar els gastos d'un professor que em donés la cultura necessària, fins que els meus pobres i tendres braços van poguer manejar un teler de teixir seda, no vaig saber què era una escola. Va ser llavors que el CENTRE DE LECTURA, i dic el CENTRE DE LECTURA, perquè va ser aquell gran home, professor d'aquesta casa, D. Salvador Vilanova, qui em va fer la caritat, que Déu li pagui, d'ensenyar-me per una quantitat modesta. La meua pobra cultura es deu, doncs, a don Salvador Vilanova.

Es filla d'aquella educació rebuda, la idea de fer a Reus un gran Centre de Cultura, on els fills dels treballadors pobres trobin medis per a instruir-se. Recordo també que moltes vegades la meua mare, la pobra meua mare, em deia: «Fill meu, els que són més pobres que nosaltres, com s'ho arreglen?» I fidel al record de la meua mare, m'he cregut en el deure de buscar per al meu poble i per a les classes necessitades un lloc on poguessin, si tenien voluntat d'aprendre, trobar medis d'adquirir una cultura, la instrucció necessària per a poguer-se obrir pas.

Aquesta ha estat la idea meua, i la idea s'ha realitzat. Però, hi ha un però. El CENTRE DE LECTURA té avui un gran edifici, però jo voldria posar-hi una ànima. L'ànima s'ha de fer, s'ha de buscar, encar que sigui fent un gran esforç.

Jo voldria que damunt de l'edifici hi hagués un capital propi, per a què el CENTRE pogués recollir els fills dels obrers pobres, que no tenen altre medi d'educació que assistir a les escoles públiques, i que poguessin trobar en el CENTRE DE LECTURA l'apoi d'una intensíssima cultura, que els hi permetés ser quelcom més que uns simples dependents de comerç. Reus ha de buscar una manera de què els deixebles més aprofitats del CENTRE passin a les Universitats

i es facin homes de carrera. Dieu-me si no fóra hermós que el CENTRE pogués contribuir a fer bons metges, bons enginyers, bons advocats, bons sacerdots...

Això per a mi representaria l'ànima del CENTRE DE LECTURA, perquè els que deguessin al CENTRE la seva cultura, l'estimarien, com jo venero el record d'aquell sant home, d'aquell professor meu, En Salvador Vilanova.

Jo em permeto fer una crida a tots per a què el CENTRE pugui oferir beques als fills pobres de Reus, i així donar ànima a n'aquesta casa. (Aplaudiments.)

Mercès a tots. Jo no he fet més que complir un deure en oferir aquest casal al CENTRE DE LECTURA, que és la veritable casa del poble.

Si puc, faré més coses, si no puc..., qui fa lo que pot, no està obligat a més.» (Grans aplaudiments.)

Parlà a continuació l'Excm. Sr. Alcalde de Reus,

EN JOAN LOPERENA I ROMÀ

«En aquest acte solemne—digué,—prenc possessió simbòlica d'aquesta casa, perquè aquesta casa, com s'ha dit abans, és la casa del poble, la que ens ha d'eixoplugar a tots en profit de la cultura popular.

No hi ha dubte que la nostra cooperació entusiasta pot ser un estímul per als qui es trobin en situació de contribuir a l'obra del CENTRE DE LECTURA, i jo espero que l'amor que senten els reusencs per a tot lo que pugui contribuir a la glòria i prestigi d'aquesta ciutat, farà fecunda la iniciativa del senyor Fàbregas en aixecar aquest Palau de la Cultura.

En dir que l'Alcalde de Reus venia a pendre possessió simbòlica d'aquesta casa, no m'he volgut referir a tenir-hi una intervenció directa ni personal, puix confio en el seny ordenador dels elements que la dirigeixen. La possessió material vindria en el cas de què vosaltres ne féssiu mal ús i l'entitat entrés en un període de decadència. Jo no crec que aquest cas arribi, mes no oblideu que el CENTRE DE LECTURA, que aquesta institució capdal del nostre poble, s'eixopluga sota la bandera de la ciutat.» (Perllongats aplaudiments.)

Parlà després l'Iltre. President de la Mancomunitat de Catalunya,

EN J. PUIG I CADAFAALCH

«Jo voldria—digué,—que les meves paraules respongessin a la importància d'aquest

acte; jo voldria trobar frases precises per a explicar la grandiosa transcendència d'aquesta festa. Jo crec que en trobar-me aquí entre vosaltres, compleixo un deure ineludible, ja que el lloc que ocupo m'obliga a vetllar per a l'avenir del nostre poble. Aquesta bona ciutat de Reus, tan magnífica, ha vist perdre les seves velles cases senyorials per a aixecar en son lloc les modestes cases de nostres dies; heu sofert la mateixa decadència que s'observa arreu de Catalunya. Catalunya va passar moments de veritable perill; estava a punt de convertir-se en un poble de mercaders, de gent inculta, emperò feliçment ha acabat el període de la decadència i ha començat l'era nova, caracteritzada per ideals de cultura que ens porten a crear una biblioteca a cada nucli de població. Pot dir-se que Catalunya ha sentit despertar en son si una ànima nova. L'obra que vosaltres heu fet creant el CENTRE DE LECTURA, és noble. CENTRE DE LECTURA vol dir popularitzar els llibres de més eficàcia; vosaltres, a més d'això, creeu escoles complementàries; la vostra obra és admirable, i tots devem aplaudir-la i estimar-la.

S'ha de prestar l'atenció deguda als problemes de l'esperit. Què hauria estat el Renaixement sense aquells homes que es deien Mèdicis? Fins, què fóra Europa si no haguessin sigut els homes del Renaixement? La nostra petita Catalunya, què fóra, preguntó també jo, sense aquestes escoles i biblioteques que són fortalises que anem aixecant? Si Catalunya segueix per aquesta ruta, podrà assolir la grandesa que per a ella desitgem. La joventut de nostres dies deu ben aprofitar l'obra portada a terme pel senyor Fàbregas. Si nosaltres haguéssim tingut lo que té la joventut catalana d'avui, altra seria la nostra sort.

Jo faig vots per a què aquest casal sigui fogar de cultura.

Com sia que la corporació que presideixo resol totes les qüestions per mitjà de vots, no puc fer-vos cap promesa concreta; emperò si puc dir-vos que en tot lo que dependeixi de mi em tindreu al vostre costat per a ésser el vostre més entusiasta col·laborador.» (Grans aplaudiments.)

El senyor Alcalde donà per acabat l'acte, i seguidament se procedí a la inauguració oficial de l'edifici. Totes les representacions i il·lustres personalitats, formant lluit seguici, recorregueren les diferents de-

pendències del CENTRE tributant xardoros elogis als artistes que han projectat la reforma de l'edifici i han planejat la seva decoració. Mereixé, així mateix, favorables comentaris l'organització de la Biblioteca, Escoles, Museus i altres serveis de la casa, que donen al CENTRE DE LECTURA el caient d'un veritable ateneu.

Un cop visitades totes les dependències, la comitiva es dirigí a l'Hotel de Londres, on hi tingué lloc el dinar amb què l'Ajuntament de Reus i el CENTRE DE LECTURA, obsequiaren a les autoritats i representacions que assistiren a les nostres festes.

BANQUET A LA FONDA DE LONDRES

Tingué lloc en el saló principal de dit establiment. Prengueren lloc a taula més de cent comensals. La presidència l'ocuparen els senyors Fàbregas, Puig i Cadafalch, Loperena, Gambús, Trias, Vidiella, Cavallé, Nogués i Alcalde de Tarragona.

La llista de plats fou la següent:

Entreteniments variats

Ous Florentina

Guatlles trufades a la caçadora

Piràmide de llagostins a la parisièn

Cor de filet

Pollastres del Camp a l'ast

Gelat Montelinar

Pinyes d'Amèrica al kirs

Shara Bernhard

Ramellet de fruites

VINS

Mayner i Plà, blanc

Mayner i Plà, claret

Xerès González Byas

Codorniu extra

CAFÈ - LICORS - TABACS

L'Alcalde de Reus, En Joan Loperena, feu ofrena del banquet, enviant una esplèndida cistella de flors, que decorava la taula, a la senyora esposa de D. Evarist Fàbregas.

Suprimits els parlaments en honor a la brevetat, ja que el temps apremiava, a les cinc de la tarda es dirigiren tots els assistents a l'àpat (menys el senyor Puig i Cadafalch, qui es vegé obligat a retornar a Barcelona en el tren mixte) al Teatre Bartrina per a la celebració de la

FESTA DEL IV CERTAMEN DEL «CENTRE DE LECTURA»

Heu's-aquí l'acta que de dita festa aixecà el Sr. Secretari, N'Enric Aguadé:

«En la ciutat de Reus, a trenta d'octubre de l'any mil-noucents-vint-i-ú, se celebrà en el gran Saló «Teatre Bartrina», la festa del IV Certamen.

A les cinc de la tarda entraren a l'escenari del teatre l'Excm. Ajuntament, presidit pel Sr. Alcalde.

Els Delegats de l'Excm. Diputació Provincial de Tarragona.

Mancomunitat de Catalunya.

Excm. Ajuntament de Barcelona.

Excm. Ajuntament de Tarragona.

Cambra de la Propietat Urbana.

Societat «El Círculo».

Consell de Pedagogia de la Mancomunitat de Catalunya.

Real Círcol Artístic, de Barcelona.

Centre Autonomista de Dependents del Comerç, de Barcelona.

Ateneo de Tortosa.

Associació Reusenca de Caritat.

Junta d'Obres del Port, de Tarragona.

Ateneu Enciclopèdic Popular, de Barcelona.

Sindicat de Metges de Catalunya.

Institut de Puericultura.

Vidriola de l'Infant.

Institut General i Tècnic de Reus.

Banc de Reus de Descomptes i Prèstecs.

Estació Enològica.

Sindicat de Regants del Pantàn de Riudecanyes.

Junta d'Obres del Pantàn de Riudecanyes.

Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria.

Cambra de Comerç.

Societat Econòmica d'Amics del País.

Societat «El Olimpo».

Unión Monárquica Nacional.

Centre Catòlic.

Centre Republicà Radical Autonomista.

Sindicat d'Exportadors de Vins.

Lliga Regionalista.

Foment Republicà Nacionalista.

Círculo Republicano Catalán.

Orfeó Reusenc.

Centre Tradicionalista.

Creu Roja.

Casa del Pueblo.

Unión Patronal.

Cambra Agrícola.

Banc de Tortosa.

Banco de Cataluña, de Barcelona.

I demés persones oficialment invitades a l'acte, seguides del Jurat, de la Junta Directiva del CENTRE, amb son President Honorari, dels Presidents de les 7 Seccions i de la Comissió Organitzadora del Certamen; tots els quals ocuparen sos llocs respectius, entre els generals aplaudiments de la concurrència que omplenava tota la sala.

El Sr. Alcalde, En Joan Loperena, obri l'acte i pronuncià unes frases de salutació, cedint seguidament la paraula al Sr. President del Jurat, En Pere Corominas, qui donà lectura al seu primorós discurs presidencial, que fou acollit entusiàsticament pel selecte auditori.

A continuació, el Secretari infrascrit llegí la Memòria de consuetud, i anà desclouent els plecs que contenien els noms dels autors premiats.

Ajuntats els premis de la Secció de Literatura i Idiomes del CENTRE DE LECTURA, 1.000 pessetes, el de la Junta Directiva del CENTRE, 500, i el de N'Eduard Recasens, altres 500; se'n donaren dos de mil pessetes: l'un a la novel·la titulada «Alicia», del que en resultà autor En J. Pin i Soler; i l'altre a la «De la vida d'un heroi», de la que en resultà autor En J. Bertràn i Pijoàn, el qui llegí un dels seus capítols, titulat: «Les escarxofes del Dijous Sant».

Fou agraciad amb el premi ofert per N'Evarist Fàbregas i Pamies, 1.000 pessetes, En Miquel de Palol, per la seva comèdia en 3 actes, «Les petites tragèdies».

Del premi de l'Excm. Ajuntament de Barcelona, 500 pessetes, en resultà guanyador En Joan Amades, pel seu «Recull de Cançons populars de la Comarca del Camp».

El premi de D. Eduard Toda, 500 pessetes, se donà a l'autor d'un altre «Recull de Cançons populars de la Comarca del Camp», del que en resultà autor Mossèn Higiní Anglès. Per delegació d'aquest, recollí el premi el Sr. Bertràn i Pijoàn.

Seguidament la senyora Ferrándiz cantà sis cançonetes escollides dels dos reculls premiats, les quals mereixeren forts aplaudiments de l'auditori.

Del premi del Banc de Reus de Descomptes i Prèstecs, 500 pessetes, en resultà favoregut En Joan Cachot Torroja, pel seu treball: «Magatzems Generals de Dipòsit de Reus - Estudi, planejament i projecte de la seva constitució».

Del premi ofert per la Societat «El

Círculo», 500 pessetes, en resultà guanyador En Lluís Almerich, autor de «Rondalla alegre», farsa còmica en tres actes, de la que en llegí l'escena 6.ta de l'acte primer, que mereixé força aplaudiments.

Del poema titulat «L'última guerra», que mereixé el premi ofert per En Joan Roig i Mallafré, 500 pessetes, en resultà autor N'Apeles Mestres. Per malaltia, el llorejat poeta no assistí a l'acte, i envià una lletra al Jurat delegant a En Xavier Gambús per a què li recollís la recompensa. El Sr. Gambús passà a recollir el premi.

Del drama en tres actes «El foguerai», en resultà autor N'Ambrosi Carrión, al qui s'adjudicà el premi de N'Artur Suqué, 500 pessetes.

El premi d'un Aimant de la Ciutat de Reus, 500 pessetes, no s'adjudicà, i com sia que per expressa voluntat del donant, en el cas de referència, el premi ha de passar a Casa de la Caritat, el Secretari invità al Sr. Alcalde a fer-se càrrec d'ell. Entre els aplaudiments de la concurrència l'Alcalde de Reus passà a rebre de mans del Sr. President del Jurat les 500 pessetes destinades a aital fi benèfic.

El premi de l'Excm. Ajuntament de nostra ciutat, 300 pessetes, s'havia dividit en dos de 150: l'un s'adjudicà a N'Agustí Grau, per la seva prosa curta «No passarà ningú»; i l'altre a En Ribera i Rovira, per la seva poesia «Desconhort», que l'autor llegí.

De la composició «Sonets a l'esposa», premiada amb les 300 pessetes ofertes per l'Excm. Diputació Provincial de Barcelona, en resultà autor En Joan Arús, que també llegí la seva bella composició.

Del treball «El Port de Tarragona - Medis per a augmentar son tràfec», proposat per la Junta d'Obres del Port de Tarragona, per a premi del qual oferí 300 pessetes, en resultà guanyador En Joan Cachot Torroja.

De la composició que porta per títol «Sonets» en resultà autor En Mateu Julià, que es feu càrrec del premi de 250 pessetes ofert per En Joan Boqué. El treball premiat el llegí En Ribera i Rovira.

Del premi de la Excm. Diputació Provincial de Tarragona, 250 pessetes, en resultà guanyador En Joan Ruiz i Porta per la seva «Col·lecció de llegendes del Camp de Tarragona».

De la poesia titulada «Plany» en resultà autor En Josep M.ª Gausset, al que s'adjudicà el premi ofert per N'Antoni Serra i

Pamies, consistent en 250 pessetes. El poeta premiat llegí la poesia premiada.

D'«El Conte de les Terres Altes» en resultà autor N'Alfons Maseras, al qui es donà el premi de 250 pessetes que havia ofert la Societat «El Olimpo».

El premi de la Mancomunitat de Catalunya, 500 pessetes, per a premiar al millor Estudi sobre «Delimitació i característiques geogràfiques de les comarques tarragonines», és declarat desert.

Del treball que porta per títol «L'ànima sola» en resultà autor En R. Suriñach Senties, al que s'adjudicà el premi ofert per En Joan Pich i Pon, 250 pessetes.

Acabada la distribució de premis, el senyor Gambús, en nom de l'Excm. Ajuntament de Barcelona se sumà a la festa, aprofitant el dir poques, però concises paraules per a manifestar que la Corporació que representa no acceptà la invitació per pura fórmula, sinó amb afecte cordialíssim, car Barcelona vol a Reus com a una germana predilecta i vol tenir part en les festes que Reus celebra. Fou molt aplaudit.

Seguidament En Pere Cavallé, Vispresident del Jurat i President del CENTRE DE LECTURA, llegí un bell parlament de gràcies, que meresqué un llarg aplaudiment de la nombrosa concurrència.

Finalment, el senyor Alcalde posà terme a la festa amb les paraules de rúbrica.

I per a què consti, ho certifica i firma en la ciutat de Reus a 30 d'octubre de 1921. — *El Secretari del Jurat*, ENRIC AGUADÉ.»

MEMÒRIA DEL SECRETARI DEL JURAT

«Excms. Senyors, Senyores i Senyors :

Tots convidrem en què el dia d'avui és de gaia festa, sens dubte la més esplendorosa que el CENTRE ha celebrat mentre han transcorregut vertiginosos els 62 anys de la seva vida. Però en nosaltres hi ha una recança: la de no poguer-s'hi trobar tots els qui han estimat el CENTRE com l'estimem nosaltres. 62 anys són molts anys, i en aquest lapsus han desaparegut molts consocis que havien format sempre a primera fila. Vagi envers ells el nostre més sincer record! I especialitzem-lo lamentant la pèrdua dels individus del Jurat del III Certamen del CENTRE, que es digueren Victor Balaguer, Eugeni Mata Miarons, Antoni Soler i Clariana, Ricard Guasch i

Pijoàn, Enric Bages Codinach i Agustí Nofrarías Areñas; descansin en pau!

*
* *

Correntment se'n diu costum dins dels usos que la Societat ha establert, a la norma de tributar els homenatges als qui se n'han fet mereixedors, tan prest com els subjectes desapareixen d'aquesta vida.

Jo, senyors, sento una satisfacció immensa de formar part d'aquest CENTRE, que trencant aquella norma quasi general, establerta de segles ha, ha vingut a retre l'homenatge seriós i ple de respecte, que totes les gents d'arreu tributarien al nostre President Honorari, així com ho fem, en coneixent el seu generós desprendiment per a afavorir el casal que de tot cor volem, ell i nosaltres.

I ja que d'homenatges parlem, jo vos en vull proposar un per a què el CENTRE DE LECTURA estudiï la manera de tributar-lo a n'aquell vellet venerable que fou Secretari del Jurat dels dos primers Certamens del CENTRE, celebrats en 1878 i 1884, Vocal en el III, que tingué lloc en 1892, i que també ha compartit amb el mateix títol l'examen dels treballs rebuts en el IV, que avui aquí ens reuneix. Ell és En Josep Martí Folguera, l'home modest, el savi poeta, el prosista excels, que sempre ha defugit l'aplaudiment d'altri, preferint la satisfacció pròpia. I no ens excediríem pas; només fariem justícia, considerant-lo com una de les més grans plomes posades al servei de la literatura catalana.

L'any passat, amb motiu d'obrir les portes d'aquest teatre, se li tributà un públic homenatge representant-li una de les seves obres en la vetlla de la inauguració. Després la REVISTA DEL CENTRE li dedicà una gran part d'un dels seus nombres. Però el que jo proposo no són aquestes, al fi i al cap minses expressions de simpatia, sinó que es vegi de fer per a ell quelcom que duri tant com la vida del CENTRE, que ha de durar sempre.

Per primera vegada en els Certamens que amb tant esplendor ha organitzat el CENTRE, la Comissió organitzadora ha prescindit d'incloure en el Cartell-Convocatòria el premi d'honor consistent en una flor natural. I ho ha fet a consciència, entenent que potser no s'emmotllarà molt bé en els nostres temps el que el símbol de la poesia, tota amor, se la fes presidir també la prosa aspra d'un tema científic o d'uns altres de

comercials. Ço i res més ha influït en la decisió nostra.

I també es suprimeixen els accèssits, per entendre que poca gràcia els ha de fer als autors que no se'ls recompensi sinó amb un diploma, i altrament sembla que se'ls castigui a no poder disposar en tot un any de les seves obres.

Passem al Veredict del IV Certamen del CENTRE DE LECTURA.

159 composicions han entrat en concurs i dues altres no s'han pogut admetre: l'una per venir firmada; l'altra per haver-se rebut després de tancat el plaç d'admissió.

Llarga i penosa ha sigut la tasca del Jurat. Llarga, perquè les 159 composicions omplen unes 10.000 quartel·les. I penosa, perquè es necessita un ferm coratge per a passar per un sedàs ben fi tanta cosa escrita, fins a deixar la tria ben feta.

Hem discutit, hem comparat i hem examinat amb tota cura, però ha regnat una perfecta harmonia i el veredict és fet per unanimitat, devent remarcar, no obstant, que el Jurat només ha tingut en compte la forma literària de les composicions i no el fons de les mateixes en lo que respecta a idees dels autors.

Premi de la Secció de Literatura i Idiomes del CENTRE DE LECTURA, 1.000 pessetes. Considerant que s'han rebut dues composicions en igualtat de mèrits i declarant-se desert el premi de la Junta Directiva del CENTRE DE LECTURA i no adjudicant-se l'ofert per don Eduard Recasens, s'acorda concedir 1.000 pessetes a la número 41 i 1.000 a la núm. 70, que porten per títol *Alicia* i *De la vida d'un heroi*, respectivament.

Alicia és una composició molt correcta i pensada; deixa entreveure la mà d'un consumat novel·lista. No té altre però que l'ésser massa diluïda.

De la vida d'un heroi la constitueixen una col·lecció d'episodis narrats en una molt bella forma literària. Cada un d'ells constitueix un bonic quadre de costums.

El Jurat lamenta no haver pogut premiar les núms. 101 i 150, que li han merescut la seva distinció.

Tenia també les nostres simpaties la composició núm. 7, *Adelfa*, novel·la molt notable, anc que deix quelcom que desitjar sa construcció gramatical, quan ens hem adonat que havia sigut premiada fragmentàriament amb el primer accèssit a la Copa dels Jocs Florals, de Barcelona, celebrats

l'any 1920. No hi ha dret a tractar de sorprendre la bona fe d'un Jurat.

Del premi de N'Evarist Fàbregas i Pàmies, 1.000 pessetes, a l'autor de la millor obra escènica en tres o més actes, se n'és feta mereixedora la composició número 158, *Les petites tragèdies*, sense lema.

Es una formosa comèdia en 3 actes, d'una prosa delicada i d'una exquisidesa incomparable. Ha merescut la millor acollida del Jurat d'entre les 30 que aspiraven a n'aquesta recompensa. El màxim elogi que es pot fer és anunciar-vos que en la nit d'avui serà l'única representada en funció de gala.

Les 500 pessetes ofertes per l'Excel·lentíssim Ajuntament de Barcelona al millor *Recull de cançons populars de la Comarca del Camp*, s'adjudiquen a la núm. 99, de títol igual al tema proposat, lema: «Del patrimoni espiritual de Catalunya». Aqueix recull el constitueixen 87 cançons, sense cap variant, venint totes elles acompanyades d'un just comentari.

No adjudicant-se el premi ofert per don Eduard Toda i havent-lo aqueix senyor ampliat fins a 500 pessetes, s'ha acordat crear-ne un altre, i adjudicar-lo a la composició núm. 102, lema: «Cançó amable i cançó forta».

Era llàstima que quedés sense recompensa aqueix recull de 218 cançons—enc que hi hagi sumades a n'aquestes moltes variants,—elles tindran també una molt alta valor dins el folk-lore de Catalunya.

El Banc de Reus de Descomptes i Prèstecs, oferi 500 pessetes al millor «Estudi i planejament d'alguna institució comercial per a afavorir el desenrotllament de l'economia reusenca». S'han adjudicat a la número 135, *Magatzems generals de dipòsits de Reus - Estudi, planejament i projecte de la seva constitució*; lema: «De totes les institucions del comerç en la segona meitat del segle XIX, cap ha sigut de major importància que el sistema de warrants de Londres».—John Ella.

Dels tres treballs que hi aspiraven, és l'únic mereixedor del premi, amb una gran superioritat sobre els altres. Es un complet estudi, reglamentat i tot, de lo pràctic que fóra per a Reus el tenir uns magatzems generals de dipòsit per a mercaderies.

Optant al premi de la Societat «El Círculo», consistent en 500 ptes., per a la millor comèdia en un o més actes, se n'han

presentat 10 en un acte i les altres trenta, que per tenir-ne tres o més, pretenien el premi del Sr. Fàbregas. S'ha adjudicat a la 149, *Rondalla alegre*; lema: «Maquia-vel».

Es una farsa còmica en tres actes, magníficament versificada i d'un argument molt original.

En Joan Roig i Mallafrè donà 500 pessetes, per al millor poema de tema lliure. S'han presentat 7 composicions pretenint el premi. D'entre elles n'ha sobressortit una de magistral, la 42, *L'última guerra*; lema: «Poema». Té una superioritat absoluta sobre les demés, lo que no ha fet vacil·lar ni un moment al Jurat en adjudicar-li el premi.

Es un poema notabilíssim; els seus versos, d'una molt bella forma, són per a ésser llegits i no per a elogiats.

Són dignes de mencionar les composicions nús. 100 i 126.

Premi de N' Artur Suqué, 500 pessetes, desert. Amb elles se'n crea un altre d'igual import, que el Jurat acorda adjudicar a la 104, *El Foguerol*.

Es un ben escrit drama en 3 actes i en prosa, que es desenrotlla a l'alta muntanya catalana. L'autor se revela un intel·ligent en el difícil art de Talia. L'obra no decau ni un moment, ans al contrari, manté un vivíssim interès, que li ha de fer guanyar les simpaties de l'espectador, en veient-la posada en escena.

El Jurat tenia el decidit propòsit de premiar la composició núm. 10, *Eugènia*, per ser una notabilíssima comèdia, molt ben escrita. Però, sortosament, s'adonà de les sospitoses semblances que tenia amb «Fantasmas», de Linares Rivas, i la deixà sense premiar.

Premi d'Un Aimant de la Ciutat de Reus, 500 pessetes, no s'adjudica. S'han rebut dos treballs optant a aquest premi; cap d'ells, a judici del Jurat, s'ha fet acree-dor a la recompensa.

Les 500 pessetes d'aquest premi, per expressa voluntat del donant s'han d'entregar a Casa de la Caritat de Reus.

Jo prego, doncs, al nostre Batlle, Excm., se serveixi fer-se càrrec d'elles per a destinar-les a n'aquella benemèrita obra de Misericòrdia.

Premi de l'Excm. Ajuntament d'aquesta ciutat, 300 pessetes. El Jurat ha acordat no adjudicar-lo, car l'única composició rebuda amb opció al premi del tema proposat

no l'ha considerada mereixedora d'ell. En son defecte i amb aquell import, se'n creen dos de 150 pessetes cada un, que es donen un a la núm. 9, *Desconhort*, lema: «Si és així, anula'm l'esperit», etc. Ausias March; i l'altre a la 77, *No passarà ningú*, lema: «El temps fa canviar les coses».

La núm. 9 és una poesia curta, però bella; el fons de la poesia ens recorda l'escepticisme del nostre malaguanyat Bartrina, un dels fundadors del CENTRE i del qui porta el nom aquest teatre.

La núm. 77 és una prosa curta, molt correcta, enc que sembla cosa atrevida que l'autor faci veure i sentir a una muntanya.

Premi de l'Excm. Diputació Provincial de Barcelona, 300 pessetes, per a la millor col·lecció de sonets. Sense discussió, tots els membres del Jurat han estimat com els millors d'entre les onze col·leccions rebudes, els de la composició que porta el núm. 56, *Sonets a l'esposa*, lema: «X».

Aquesta col·lecció formarà, sens dubte, una pàgina d'or dins de la poesia catalana. L'aplec es compon de 8 sonets; són tots prou bells; si n'haguéssim de triar un com a preferit, no sabriem per quin decidir-nos.

Premi de la Junta d'Obres del Port de Tarragona, 300 pessetes, al millor estudi sobre «El Port de Tarragona - Medis per a augmentar son tràfec». Dues composicions s'han disputat la recompensa, però la superioritat de la núm. 136, lema «Jason», fa que se li dongui el premi. Es un treball ben meditat i amb suficiència de datos estadístics per a informar al lector de l'important resultat que el tema proposa.

Premi d'En Joan Boqué, President de la Cambra de Comerç d'aquesta ciutat, 250 pessetes, a la millor poesia de tema lliure. El Jurat ha estimat que hi havia una altra col·lecció de sonets que mereixia premi, car seguia d'aprop en excel·lència a la guanyadora del premi de la Diputació de Barcelona, i ella era la composició núm. 72, que porta per títol *Sonets*, i per lema «Nits». Els titulats «L'ombra», «Jesús que torna», «Una boirina grisenc» i «Una nit», s'aparten de les regles que hi ha establertes per a aquesta classe de versos, però com que es tractava d'un premi a la millor poesia, sense assenyalar-hi metre, no ha fet vacil·lar gens al Jurat i li ha donat el premi, enc que se'n digui col·lecció de sonets.

Premi de l'Excm. Diputació Provincial de Tarragona, 250 pessetes, a la millor «Col·lecció de llegendes del Camp de Tar-

ragona». Una sola composició s'ha presentat a concurs i se l'ha considerada mereixedora de premi. Es la composició núm. 13, lema: «Tota una embostal!». De 17 llegendes se compon el recull, narrades bellament i bastides d'un llenguatge senzill. Totes molt amenes.

Premi de N'Anton Serra Pamies, Ex-president del CENTRE, 250 pessetes. S'adjudica a la composició núm. 37, per estimar-la la millor entre les 48 que obtenen als premis de poesia tema lliure.

Es un sentimental cant d'amor i d'enyorança. Tots els versos són correctíssims i fluids; en cap d'ells s'hi troba la consonant forçada ni l'accent obligat, cosa de la que ben sovint abusen els poetes d'avui, fent a vegades que els conceptes no s'expressin amb prou claretat.

El Jurat ha de constatar la seva simpatia per a les composicions núms. 10, 26, 48, 80, 125, 127, 130 i 137, totes elles hermoses, però amb petits defectes que les han fet allunyar de la condició de premiabiles.

Premi de la Societat «El Olimpo», 250 pessetes, a la millor novel·leta o conte. 28 proses curtes, contes i novel·letes, pretenien la distinció. L'elecció ha sigut fàcil pel relleu que desseguida distingirem en la composició núm. 15, *El Conte de les Terres Altes*, a la que l'adjudica el premi.

Podríem dir que és un conte de quan les bèsties parlaven, car elles totes soles en són les protagonistes. Tot ell és una vivíssima nota de color, on hi transllueix el Pirineu lleidatà així que les congestes són desfetes.

Són notables per a ésser citades les composicions núms. 74 i 90.

Premi de la Mancomunitat de Catalunya, 500 pessetes, al millor estudi sobre «Delimitació i característiques geogràfiques de les comarques tarragonines». Desert.

Premi d'En Joan Pich i Pon, Senador per aquesta província, 250 pessetes, a la millor composició, prosa o vers, de tema lliure. Per unanimitat és adjudicat el premi a la núm. 83, *L'Anima sola*, lema: «Història curta d'uns tristos amors».

L'elegant estil literari i la vàlua del text, que ja coneixereu, ha fet que ens decidíssim resoluts a otorgar-li la recompensa, última en l'ordre que deia la convocatòria.

Heu's-aquí lo que hem fet. Ja hem acabat la tasca! Als nostres successors els tocarà la missió de jutjar el V Certamen, que

deurà fer-se d'acord amb la nova i esplèndida volada que el CENTRE des d'avui empenirà. Que el bon seny ens guiï a tots!—HE DIT».

DISCURS DE COMIAT DEL VIS - PRESIDENT DEL JURAT EN PERE CAVALLÉ

«Excms. Senyors, Senyores i Senyors :

Emmenat per la mà guiadora de l'habitud, que porta als presidents del CENTRE DE LECTURA a actuar de Vis-presidents en els Jurats dels Certàmens que l'entitat celebra, vinc a complir la, per a vosaltres i per a mi, poc falaguera tasca de cloure aquesta formosa festa que té, per als reusencs, una altíssima i exemplar significança.

Seré breu en la realització del meu comès per a no treure-us, amb la meua paraula buida i matussera, la dolçor de la mel gustada. Invoco la costum per a justificar un deure; no amb l'intent de cometre la mala acció d'esborrar del vostre esperit les emocions que hi han despertat els poetes i els oradors que m'han precedit en l'ús de la paraula. Sigueu, doncs, indulgents amb mi, ja que us faig promesa de què no haureu de soportar molt temps l'enuig d'escoltar-me.

*
**

Cada u dels Certàmens organitzats pel CENTRE DE LECTURA és una fita lluminosa que assenyalava un moment culminant de la història de Reus: El Certamen de 1868 representa la plenitud d'aquesta entitat, creada l'any 1859 per uns modestos obrers que amb orientació admirable cercaven en la cultura la reivindicació del proletariat i la dignificació dels ciutadans. Ningú pot negar que la fundació del CENTRE DE LECTURA és un dels aconeteixements de més relleu de la història local contemporània i una de les accions dels nostres pares que més han contribuït al progrés de la ciutat.

El torneig de l'any 1884, commemorà la inauguració de la línia ferrada de M. i Z. a Barcelona, en la secció corresponent a Reus, obra de gran magnitud i transcendència que modificà l'estructura i moviments del comerç local i donà embranzida i vitalitat a l'economia reusenca.

El concurs de 1892 solemnitzà l'erecció del Monument que Reus dedicà al seu fill il·lustre, l'insigne general Prim, donant així bella mostra de què no menteix la cançó quan diu que els reusencs mai obliden als

germans que han donat renom i glòria a la pàtria nadiua.

El Certamen d'ara representarà, en l'avenir, jo així ho espero, la revifalla espiritual del nostre poble i el pas per la vida d'un home que, en avançar camí de l'eternitat, deix rastre inextingible de generositats exquisides i fecundes que han de contribuir al bon nom i progrés de Reus i a perfeccionar l'ànima col·lectiva despertant en la multitud sentiments d'amor i de bondat.

Cap altra festa podia solemnitzar la data del 30 d'octubre de 1921, que s'escriurà amb trets inesborrables en els anals de Reus, que aquest torneig de la intel·ligència i l'esperit. Intel·ligència i esperit ha sigut, és i serà el CENTRE DE LECTURA, i intel·ligència i esperit han d'ésser les armes que deuen esgrimir els homes per a conquerir la terra de promissió que tots enyorem.

El CENTRE DE LECTURA, en deixondir-se de l'atuïment en què havia romàs durant molts anys, víctima de la decadència moral del nostre poble, ha contret una greu i perillosa responsabilitat davant de la consciència ciutadana. Greu, per la complexa tasca que deu portar a terme; perillosa, perquè la revifalla no ha sigut produïda per una reacció de l'esperit públic, sinó per la magnanimitat d'un home. Es per ço que en referir-nos a la significació d'aquesta festa, parlàvem en futur i no en present. El poble no ha creat el CENTRE DE LECTURA d'avui, que admiren propis i estranys; emperò el CENTRE DE LECTURA transformarà el poble, fent-lo apte per a les més altes empreses. Per a què així sigui, cal que els homes que passin pel CENTRE exercint funcions de govern, estiguin posseïts d'una gran fe en el triomf i d'una heroica abnegació en la brega; per a vèncer, s'ha de maldar. Si tenim elements directores posseïts del dó diví de la perseverància, no s'apagarà mai més la foguera que hem encesa avui amb aquest acte inicial de les tasques futures, al qual ha contribuït la selecció de la intel·lectualitat catalana, que és la que guia a la nostra dolça Catalunya camí de la seva grandesa i de la seva lliberació. L'impuls, doncs, és donat; mes no oblidem que deu seguir a n'aquest inici una acció constant i ferma i que els homes que avui ens han ajudat no podran ésser constantment al costat nostre.

L'obra del CENTRE DE LECTURA ha d'ésser filla de nosaltres mateixos, del reusencs;

i bé podem portar-la a terme si sabem esquivar la influència d'un atavisme eixorc que es manifesta en la feblesa de la nostra vida social. Enamorats romàntics de la santa independència de l'individu que exhau-reix deures devès el proïsme, deixem que s'anulin les accions col·lectives, que vagi baixant el nivell moral de la població, i que, poc a poc, es determini la decadència positiva de la ciutat, a la que tots estimem platònicament sense mai ofrenar-li l'esforç del nostre braç o el batec del nostre cor.

Diem mai, pensant en la nostra generació, en els temps que nosaltres hem viscut. Sabem prou bé que la idiosincràcia dels reusencs no ha sigut sempre la que ara agullona el nostre esperit de crítica. Epoques hi ha hagut en què cada fill de Reus era un Quitxot de l'ideal, que amb la seva contribució a la tasca dels germans donava tema a la llegenda per a teixir la glòria de la ciutat i assegurar-li un avenir de benestar i de ventures. La placidesa del viure ciutadà que nosaltres gaudim, als nostres avis devem agrair-la, que sense les llurs activitats, sense que ells haguessin vetllat nit i dia per a què Reus no es quedés a rerassaga en l'avenç dels pobles, no paladejariem les delícies que ens proporciona el sojorn en aquesta població oberta a totes les comoditats de la vida moderna. Nosaltres som els hereus discipulents i egoïstes que col·lectivament anem vivint del patrimoni que ens han llegat les gèneres preterites, sense pensar que el món es transforma, que la civilització progressa i que els homes de demà podran blasmar de nosaltres. No ens interessa més que lo que pot proporcionar-nos un profit particular, que lo que pot augmentar la nostra riquesa privada, per a fer-ne ofrena als nostres fills, com si poguent-los-hi llegar gavadals d'or haguéssim resolt tots els problemes de la seva vida futura, com si fos possible l'isolament de l'individu en la societat; com si no hi hagués interessos i vida comuns que, parells als privats, influeixen directament en el benestar de cada ciutadà.

Aquesta, cruament exposada, acolorida, potser, amb tocs massa llampants, és la realitat present; la terra on hem de pegar cop d'ala per a emprendre el vol. El fet de la renaixença del CENTRE DE LECTURA, l'exemple de magnanimitat i d'amor patri que representa la creació de l'edifici que avui inaugurem, ens obliga a fer examen de consciència, a meditar serenament sobre

els nostres deures envers la societat i a donar-nos una nova ruta per a l'avenir. Quina ha d'ésser aquesta ruta? Goethe diu:

*No tots els camins són per tots els caminaires;
mireu com les aranges se fan camins pels aires.*

Fem-nos-el nosaltres, també, un camí, obert en el cel blau de l'optimisme: forgem un ideal. Diem-nos, cada u de nosaltres a nosaltres mateixos, en un moment de forta i conscienta revifalla de la voluntat: Sóc reusenc; estimo al poble on han nascut o neixeran els meus fills; la grandesa de Reus és la meua grandesa... i el camí haurà sorgit, i l'ideal es plasmarà en una acció fecunda.

Avui sembrem una llavor, llavor d'altruisme, llavor meravellosa que tanca el germen que fa grans i poderosos als pobles. El que la llavor germini o es migri, depen-deix de nosaltres. Si assaonem i espongem la terra amb els nostres entusiasmes, nosaltres i després de nosaltres els que ens han de succeir colliran flors i fruits per a conhort de l'esperit i plaer del cos. No us tempta el contribuir, fent fruitosa la sembrada, a la glòria del filantrop sembrador i a la de tots els que haurem donat caliu

d'amor a la nostra terra estimada per a què sien fecundes ses entranyes?

Juramentem-nos per a què aquest casal del CENTRE DE LECTURA, al que ens hem habituat a nomenar temple, sia realment temple d'una religió restaurada, de la religió d'amor al poble nadiu; amor que ho sintetitza tot: educació, cultura, treball, riquesa i patriotisme, que aquell que estima molt a la seva pàtria sap que per a fer-se digne d'ella ha d'assolir la pròpia dignificació. Coronem aquest edifici amb una bandera blanca en la que hi flamegi, amb resplandors d'ideal, la rosa encesa del nostre escut; i al cim de l'entena que aguantí la bandera, posem-hi un símbol eloqüent que, brillant en la blavor del nostre cel, digui als germans de pàtria que si Reus vol fer-se forta, que si Reus vol fer-se gran, és per a contribuir a la major fama de la nostra Catalunya, que és la mare que estimem amb tot el nostre cor.

I ara, en nom del CENTRE DE LECTURA, rebin cordials mercès tots els qui, d'una manera o altra, han contribuït a l'explendor d'aquesta festa, que pot ésser la pedra angular de la grandesa de Reus.—HE DIT».

CONCURS DE TREBALLS EXECUTATS PER APRENENTS

Abans de donar per finida la festa del Certamen, la Secció d'Arts i Oficis de nostre CENTRE, organitzadora del Concurs local de treballs executats per aprenents, d'ambdós sexes, aprofità l'oportunitat per a repartir les recompenses als concursants premiats. El secretari del Jurat, en Josep Caixés, pronuncià les següents paraules:

«Excms. Senyors, Senyores i Senyors:

Tant sols unes brevíssimes paraules, per a exposar el criteri del Jurat que ha examinat els treballs presentats al Concurs d'Aprenents, organitzat per la Secció d'Arts i Oficis de nostra entitat.

La tasca del Jurat ha sigut ben senzilla i ben planera. Sols 10 treballs s'han presentat al Concurs, i, com tots saben, el número de premis era molt major. Si bé pocs, en quantitat, són els treballs, en general, bons en qualitat, i, àdhuc havent-n'hi algú de quelcom defectuós, el Jurat va acordar concedir premi a tots, encara que sols fos per a recompensar la bona voluntat dels concursants.

Hem de confessar, perquè no hi ha que amagar-ho, que tant la Secció Organitzado-

ra com el Jurat han experimentat, davant de tan migrat resultat, una profunda decepció. Si el poc èxit no afectés més que a la Secció d'Arts i Oficis, el fet no tindria importància, ja que no depenia de la seva sola voluntat l'obtenir millor resultat; però tractant-se d'un concurs d'aprenents, podria ésser un símptoma greu d'una fonda descomposició en l'aprenentatge, que justificaria l'aspiració tan sentida i repetides vegades manifestada, de la creació en nostra ciutat d'una Escola d'Aprenentatge. No obstant, nosaltres no creiem que els aprenents d'avui, diferentment que els d'ahir, no sentin estímuls pel treball, no sapiguén imposar-se el sacrifici d'unes hores d'esbarjo per a treballar, lluitar i vèncer. Tampoc podem creure que els patrons i els fadrins, germans de treball dels aprenents, no els hagin ajudat amb llurs consells, orientant-los, i fins amb bones paraules fer el miracle de crear energies allí on no n'hi ha. No, nosaltres no podem creure res d'això, i millor suposem que hi ha, entre els aprenents, un fals concepte de lo que és un concurs. Molts, indubtablement, creuen que per a obtenir premi és necessa-

ri presentar una obra mestra, un treball que cridi l'atenció per sa novitat o enginy, fins per la seva raresa; i són molts els que davant d'una empresa així, com és lògic, es senten defallir. I aquí rau l'equivocació. L'aprenent, mentre és tal aprenent, no té ni la iniciativa ni la direcció. Es solament un executor; per això el Jurat, per establir categories, per a fer la qualificació dels treballs, s'ha fixat, en primer terme, en la bona execució, atenent, a l'ensem, en les dificultats de la mateixa, i, sols per afegidura, s'ha fixat si el treball denota una felicitat inspiració o una enginyosa novitat. A bon segur que si els aprenents ho haguessin cregut així, altre hauria sigut el resultat del concurs. Heu's-aquí el per què el Jurat no ha titubejat en aconsellar a la Secció d'Arts i Oficis que, amb el remanent dels premis, que importa una considerable quantitat, anunciï un nou concurs per a l'any vinent, amb la seguretat de què aconseguirà major èxit.

L'enhorabona als aprenents premiats; que el premi els serveixi d'estímul per a que durant llur vida puguin obtenir més altes recompenses; que sempre tinguin a orgull l'haver sigut premiats en un Concurs del CENTRE DE LECTURA, ja que per ells té el premi dues valors: significa una recompensa a llur aptitud, a llur capacitat per al treball; i significa, també, i per a mi això val molt més, que estimen llur ofici, que

tenen fe en ells mateixos, en una paraula, que poden intervenir amb èxit en les lluites que la vida imposa i que cap ésser des dels més petits fins a l'home pot defugir.

A continuació, i d'acord amb el següent veredict, s'entregaren els premis als aprenents que en foren mereixedors.

Premi extraordinari, ofert per S. M. el Rei, i cent-cinquanta pessetes. Se concedeix a l'obra que porta per lema: «Amor al treball».

Art de la fusta.—Premi consistent en una caixa d'eines. S'otorga al treball lema: «MCMXXI».

Premi de cent ptes, al treball lema: «Estic per a aprofitar el camí més dret que hi ha».

Art de l'agulla.—Premi de cinquanta pessetes, al treball lema: «Mai se fa tard quan el cor és jove».

Premi de cinquanta pessetes, al treball lema: «Infantesa».

Art textil i altres indústries.—Premi de setanta-cinc pessetes, al treball lema: «Visca el treball».

Art metalúrgic.—Premi consistent en un estotx d'eines per a cerraller. S'otorga al treball: «Roda dentada».

Premi de cinquanta pessetes, al treball lema: «Boya».

Premi de cinquanta pessetes, al treball lema: «Por amor al trabajo».

Premi consistent en una làmpara elèctrica, al treball lema: «Cafetera».

EXPOSICIÓ D'ART CATALÀ

Acabada la festa del Certamen, se procedí a la inauguració de l'esplèndida manifestació d'Art Català, instal·lada en el Saló d'Actes del nostre casal.

Davant d'una nombrosa concurrència i acompanyat de les autoritats i convidats que havien assistit als demés actes celebrats anteriorment, el president del CENTRE senyor Cavallé, declarà oberta l'Exposició i feu constar, com era de justícia, l'agraïment del CENTRE envers el Reial Círcol Artístic, de Barcelona, que l'ha organitzada respondent a la invitació que li feu la nostra Secció d'Art; i al propi temps significà la satisfacció que sentia per la presència a l'acte dels representants d'aquella entitat senyors Fuster, Cardona i Duràn.

El senyor Fuster, president del Reial Círcol Artístic, visiblement commogut, contestà a les paraules del senyor Cavallé, expressant la seva satisfacció per haver pogut associar-se, l'entitat que presideix,

a la inauguració del casal del CENTRE DE LECTURA, organitzant l'Exposició amb els elements de més vàlua del Círcol Artístic. Amb paraules fondament sentides, recordà que en altra ocasió, fa ja 29 anys, visità també al CENTRE, acompanyant a la seva plorada esposa, que fou Regina de la festa del III certamen, acabant oferint al CENTRE l'entusiasta col·laboració del Reial Círcol Artístic i prometent no serà aquesta l'última exposició que celebrarà en la nostra entitat.

Sorollosos aplaudiments coronaren la improvisació del senyor Fuster, i el públic, nombrosíssim començà a recórrer l'exposició, admirant les obres exposades, de quina vàlua en són prova plena les firmes de Ramon Casas, Raurich, Meifrèn, Puig Peruchó, Galwey, Colom, Mir, Masriera, Anglada, Padilla, Carles, Rusiñol, Cardona, Fuster i Llop i el nostre Bergadà, en pintura; i escultura, Gargallo, Marés i Josep Cardona.